

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

DOM
2026-04-15
Meddelad i Karlstad

Mål nr
2244-25

KLAGANDE

Jörgen Johansson, 19720512-6654

MOTPART

Askersunds kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kultur- och tekniknämnden i Askersunds kommuns beslut den 16 april 2025,
§ 52, dnr 25KOT19

SAKEN

Laglighetsprövning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar överklagandet i den del det gäller placering av
förbindelsepunkt.

Förvaltningsrätten avslår överklagandet i övrigt.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Besöksadress
Rådhuset, Stora torget
Telefon
054-14 85 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
Box 568
651 12 Karlstad

E-post
forvaltningsrattenikarlstad@dom.se
Webbplats
www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Kultur- och tekniknämnden i Askersunds kommun beslutade den 16 april 2025 att anta förvaltningens förslag om att gällande taxa för vattentjänster beslutad av Kommunfullmäktige tillämpas vid anslutning till kommunalt VA.

YRKANDEN M.M.

Jörgen Johansson yrkar att beslutet ska upphävas, VA-taxan ska fastställas till 120 000 kronor och att kommunen ska slutföra arbetet med att gräva fram VA-anslutning till hans tomtgräns. Han anför bl.a. följande.

VA-taxan

Anläggningsavgiften (VA-taxan) för området där Björklidsvägen, Kuhlins väg och Tisarvägen ingår redan har fastställts till 120 000 kr per fastighet genom nämndens beslut den 26 augusti 2021 (§ 99). Priset har både muntligen och skriftligen kommunicerats vid informationsmöten 2019, och både Björklidsvägen och Kuhlins väg har erbjudits denna taxa.

Fastighetsägare på Tisarvägen gavs dock inte möjlighet att ansöka om VA-anslutning under 2021 eftersom den nytillträdde förvaltningschefen felaktigt utgick från att gatan inte ingick i verksamhetsområdet, trots att beslut härom fattats av nämnden och kommunfullmäktige redan 2019. Detta misstag har föranlett att Tisarvägen inte inkluderades i upphandlingen och anslutningen 2022 och att fastigheterna därigenom berövats möjligheten till samma pris som övriga i området.

Den beslutsordning som följt har präglats av upprepade fel, bristande dokumentation, uteblivna svar från kommunen, samt att nämnden både frångått sina egna beslut och underlåtit att kräva redovisning från förvaltningen i

enlighet med tidigare fattade beslut. Beslutet att tillämpa gällande taxa — som för klaganden innebär en kostnad på cirka 216 000 kr — framstår enligt honom som rättsvidrigt och oproportionerligt, då kostnadsökningen överstiger 80 procent trots att kommunen varit den part som brustit i hanteringen. Tisarvägen har tappats bort i processen och därmed behandlats osakligt och ojämlikt.

Vid nämndmötet den 16 april 2025 skulle förvaltningen, med anledning av ett tidigare ledamotsinitiativ, presentera en utredning av alla turer i historien. Detta skedde dock inte och nämnden röstade trots det igenom att den gällande taxan ska råda.

Förbindelsepunkten

Jörgen Johansson har vidare uppgett att han även vill överklaga placeringen av VA-punkten (dvs. förbindelsepunkten) på hans fastighet eftersom den placerats i strid med kommunens egna riktlinjer.

Askersunds kommun anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande.

VA-taxan

Enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och kommens taxa ska samtliga VA-taxor beräknas enligt den taxa som gäller vid tidpunkten då avgiftsskyldigheten inträder.

VA-taxan, inklusive anläggningsavgiften, tas fram av kommunfullmäktige varje år (för 2025 genom beslut KF 2024-11-25 § 157). Höjningar i taxan baseras på faktiska behov i VA-verksamheten och ett beräkningsunderlag, och följer Svenskt Vattens rekommendationer samt lagens krav på skälighet och självkostnadsprincipen.

Den tidigare fastställda taxan för anläggningsavgift om 120 000 kronor gäller endast för de fastigheter som ansökte om VA-anlutning under 2021. Det rörde sig om ett tillfälligt schablonartat beslut för Björklidevägen och innefattade inget generellt fast pris för alla inom området. Tillämpningen av 2025 års taxa har mot denna bakgrund varit rättsligt grundad.

Varför historiken kring ärendet inte redovisades vid nämndmötet förklarades i ett PM som skickades till samtliga ledamöter inför mötet. De uppgifter som begärdes i ledamotsinitiativet hade inte påverkat nämndens beslut.

Förbindelsepunkten

Förbindelsepunkten är placerad enligt praxis och inom ramen för vad som kan anses rimligt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 13 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) har varje medlem av en kommun eller en region rätt att få lagligheten av kommunens eller regionens beslut prövad genom att överklaga beslutet till förvaltningsrätten.

Bestämmelserna i 13 kap. kommunallagen gäller inte om det i lag eller annan författning finns särskilda bestämmelser om överklagande (13 kap. 3 § kommunallagen).

Ett överklagat beslut ska enligt 13 kap. 8 § kommunallagen upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,

3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut.

Förvaltningsrättens bedömning

Placering av förbindelsepunkt

Jörgen Johansson har överklagat placering av förbindelsepunkten på hans fastighet.

I 12 och 13 §§ lagen om allmänna vattentjänster finns bestämmelser om huvudmannens ansvar att bestämma förbindelsepunkter samt att ordna ledningar och avlopp.

Enligt 53 § samma lag prövas frågor som regleras i lagen, eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen av mark- och miljödomstol.

Eftersom yrkandet i denna del avser en fråga som enligt lag ska prövas i annan ordning kan det inte tas upp inom ramen för en laglighetsprövning, se 13 kap. 3 § kommunallagen. Överklagandet ska därför avvisas i denna del.

VA-taxan

Frågor om VA-taxor regleras i lagen om allmänna vattentjänster. Av förarbetena till lagen (prop. 2005/06:78 s. 108 och prop. 2015/16:11 s. 20) framgår att beslut om VA-taxa får överklagas endast genom en laglighetsprövning enligt kommunallagen.

Vid en laglighetsprövning ska den klagande visa att beslutet är olagligt enligt någon av punkterna i 13 kap. 8 § kommunallagen. Skäligheten i beslutet prövas inte och domstolen får inte sätta ett annat beslut i dess ställe.

Jörgen Johansson gör gällande att nämndens beslut den 26 augusti 2021 (§ 99 21KOT78) innebär att anläggningsavgiften fastställdes till 120 000 kr för hela VA-området, inklusive Tisarvägen. Av beslutet framgår dock att det avsåg fastigheter utmed Björklidsvägen och endast under förutsättning att ansökan inkom under år 2021.

Beslutet innefattade alltså inte ett generellt fast pris för samtliga fastigheter i området och omfattade inte fastigheter utmed Tisarvägen. Det tidigare beslutet innebär därför inte att anläggningsavgiften för Tisarvägen redan fastställts.

Klaganden har vidare anfört att nämndens hantering präglats av bristande dokumentation, utebliven kommunikation, felaktiga bedömningar och att Tisarvägen ”tappats bort” i processen. Han gör gällande att detta medfört att fastighetsägarna på Tisarvägen inte givits möjlighet att ansöka om VA-anslutning under 2021-2022 och därmed inte kunnat omfattas av den tidigare taxan.

De omständigheter som klaganden har beskrivit i denna del rör i huvudsak brister i ärendehantering och i kommunens interna processer. Vid laglighetsprövning är frågan inte om kommunen handlagt ärendet på ett ändamålsenligt eller lämpligt sätt, utan om det överklagade beslutet strider mot lag. Det som anförts ger enligt förvaltningsrätten inte stöd för att det överklagade beslutet, som innebär att den vid tidpunkten gällande taxan skulle tillämpas, varit olagligt på någon av grunderna i 13 kap. 8 § kommunallagen.

Att beslutet innebär en högre kostnad för klaganden än vad som tidigare kommunicerats och att förvaltningen inte redovisade efterfrågad historik vid

nämndmötet den 16 april 2025 förändrar inte bedömningen eftersom även detta rör ärendehantering och beslutets lämplighet, och inte utgör grund för upphävande enligt 13 kap. 8 § kommunallagen.

Det som klaganden anfört visar enligt förvaltningsrätten inte heller att det överklagade beslutet kan anses strida mot likabehandlingsprincipen. Beslutet innebär att den av kommunfullmäktige fastställda taxan ska tillämpas för samtliga fastigheter som nu ansluts.

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att Jörgen Johansson inte visat att det överklagade beslutet om taxa är olagligt på någon av grunderna i 13 kap. 8 § kommunallagen. Överklagandet ska därför avslås i denna del.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-03).

Leif Johansson

Rådman

Kasper Höög har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.